

Міжнародний гуманітарний університет
Факультет стоматології та фармацевції
Кафедра загальної та клінічної фармакології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

Галузь знань
Спеціальність
Назва освітньої програми
Рівень вищої освіти

22 Охорона здоров'я
226 Фармація, промислова фармація
Фармація, промислова фармація
другий (магістерський) рівень

Розробники і викладачі	Контактний телефон	E-mail
Ганна Василівна Смірнова, ст. викладач кафедри загальної та клінічної фармакології	0997304334	sealineodessa@gmail.com
Галина Петрівна Пекліна, д. мед. наук, професор, зав. кафедри загальної та клінічної фармакології	0503908002	omi@mgu.edu.ua
Сторінка курсу у Moodle: https://moodle.mgu.edu.ua/		

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Охорона праці та охорона праці в галузі – це дисципліна спрямована на формування у майбутніх фармацевтів знань, умінь і компетенцій, а також виховання культури безпеки для забезпечення ефективного управління охороною праці в фармацевтичній галузі, створення сприятливих умов виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та нормативно-правовими актами для реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я фармацевтичних працівників.

Метою вивчення Охорона праці та охорона праці в галузі – формування у майбутніх фахівців знань, умінь і компетенцій, а також виховання культури безпеки для забезпечення ефективного управління охороною праці в фармацевтичній галузі, створення сприятливих умов

виробничого середовища і безпеки праці згідно з чинними законодавчими та нормативно-правовими актами для реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я фармацевтичних працівників.

Передумови для вивчення дисципліни вивчення **Охорона праці та охорона праці в галузі** базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, біологічної та біоорганічної хімії, анатомії людини, гістології, цитології та ембріології, історії медицини, безпеки життєдіяльності, основ біоетики та біобезпеки й інтегрується з цими дисциплінами.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Охорона праці та охорона праці в галузі» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та критично осмислювати й вирішувати практичні проблеми у професійній фармацевтичній та/або дослідницько-інноваційній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та їх обґрунтованість до фахової та нефахової аудиторії.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК. 3. Здатність здійснення безпечної діяльності, прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК. 7. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 1. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК. 27. Здатність застосовувати знання та вміння для розробки складу лікарських засобів на основі відповідних активних фармацевтичних інгредієнтів, лікарської форми, технології виробництва, валідації процесів, випробувань стабільності, виробництва активних фармацевтичних інгредієнтів та готових лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах, включаючи вибір технологічного процесу та обладнання з урахуванням вимог належної виробничої практики та безпеки життєдіяльності.

ФК 28. Здатність розробляти та впроваджувати фармацевтичну систему якості на фармацевтичному підприємстві, систему управління якістю фармацевтичних підприємств відповідно до міжнародних та національних вимог, чинних Стандартів, здійснювати аудит якості та управління ризиками для якості фармацевтичної продукції.

Навчальна дисципліна Охорона праці та охорона праці в галузі в галузі забезпечує досягнення **програмних результатів навчання (РН)**, передбачених освітньою програмою:

РН 2. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності.

РН 3. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

РН 11. Використовувати методи оцінювання показників якості діяльності, виявляти резерви підвищення ефективності праці.

ПРН 13. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН 15. Розробляти й оформлювати технологічну документацію щодо виробництва (виготовлення) лікарських препаратів в аптеках і на фармацевтичних підприємствах.

ПРН 17. Обґрунтовувати технологію та організувати виробництво лікарських засобів на фармацевтичних підприємствах.

ПРН 19. Здійснювати комплекс організаційно-управлінських заходів щодо забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами й товарами аптечного асортименту.

ПРН 32. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН 35. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних захворювань.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знання:

- Зв'язок між станом здоров'я працюючих та впливом шкідливих і небезпечних виробничих факторів.
- Вимоги законодавчих і нормативних актів про охорону праці медичних працівників.
- Вимоги до забезпечення охорони праці медичного персоналу в сучасних умовах.
- Основні принципи і підходи (стратегії) до забезпечення безпеки в фармацевтичних закладах

Уміння:

- Робити висновки про наявність впливу шкідливих та небезпечних виробничих факторів на організм фармацевтів.
- Обґрунтовувати проведення профілактичних заходів у відповідності до основ чинного законодавства України.
- Планувати заходи по дотриманню здорового способу життя, особистої гігієни та впроваджувати їх в практику охорони здоров'я.
- Узгоджувати плани проведення профілактичних заходів з планами розвитку територіальних, адміністративних та виробничих одиниць.
- Аналізувати й оцінювати небезпечні для життя, здоров'я і професійної діяльності ситуації та самостійно приймати рішення про вжиття термінових заходів.

Навички:

- уміння розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту;
- уміння заповнення основних форм документів з питань розслідування нещасних випадків та професійних захворювань;
- виявляти групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику;
- проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські	Самостійна робота	Курс, (рік	Семестр	Обов'язкова /

			заняття		навчання)		вибіркова
4	120	14/12	28/12	120/96	3	5	обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	прак	сам. роб.		лекц.	прак	сам. роб.
Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.	14	2	4	8	14	2	2	10
Тема 2. Основи організації охорони праці персоналу в фармацевтичній галузі.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 3. Гігієнічні вимоги до проектування та забудови аптечних закладів.	10		2	8	10			10
Тема 4. Гігієнічні вимоги до внутрішнього планування, оздоблення та санітарно-технічного забезпечення аптечних закладів.	12	2	2	8	10			10
Тема 5. Гігієна та фізіологія праці, значення для створення безпечних умов праці.	12	2	2	8	10			10
Тема 6. Умови праці та їх аналіз.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 7. Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків фармацевтів	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 8. Основи охорони праці у процесі виготовлення та реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення.	14	2	4	8	14	2	2	10
Тема 9. Пожежна безпека як складова охорони праці у фармацевтичній галузі.	12		4	8	10			10
Тема 10. Небезпечні інфекційні захворювання в роботі фармацевтичних працівників.	10		4	6	10	2	2	6
Усього годин	120	14	28	78	120	12	12	96
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	<p>Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці. Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Правові основи охорони праці. Законодавство України з охорони праці, основні положення. Права й обов'язки громадян з охорони праці. Колективний та трудовий договори як відображення законодавства з охорони праці. Укладання трудової угоди за специфікою видів робіт та особливостями функціональних обов'язків. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі. Охорона праці жінок, підлітків та інвалідів. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства щодо охорони праці. Державне управління охороною праці. Державна служба України з питань праці, її структура та функції. Міжнародні документи та міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. Ризик орієнтовний підхід в оцінці потенційної та реальної небезпеки шкідливого впливу чинників виробничого середовища на здоров'я людини. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій, управління якістю та формування культури безпеки.</p>	4	2
2	<p>Тема 2. Основи організації охорони праці персоналу в фармацевтичній галузі. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі. Наказ МОЗ №268 від 30.09.1994 р. «Про службу охорони праці системи Міністерства охорони здоров'я». Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в медичних установах. Служба охорони праці, її структура, чисельність, основні завдання і функції. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. Комісія з питань охорони праці, основні завдання та напрямки роботи. Планування заходів з охорони праці. Облік і аналіз показників охорони праці. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій. Принципи організації, види навчання та перевірка знань з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці, їх види. Стимулювання охорони праці. Соціально-економічний ефект охорони праці медичних працівників. Наказ МОН України №563 від 01.08.2001 р. «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах.</p>	2	2
3	<p>Тема 3. Гігієнічні вимоги до проектування та забудови аптечних закладів. Характеристика закладів фармації.</p>	2	

	<p>Будівельні норми і правила проектування аптек. Здійснення контролю за проектуванням. Вибір ділянки. Контроль за проектуванням або будівництвом на стадії розробки проектів. Санітарна експертиза проектів. Контроль за ходом будівництва або реконструкції. Контроль за виконанням проектних рішень та санітарних норм і правил. Прийом в експлуатацію будівлі. Санітарна експертиза нових будівельних та оздоблювальних матеріалів і конструкцій.</p>		
4	<p>Тема 4. Гігієнічні вимоги до внутрішнього планування, оздоблення та санітарнотехнічного забезпечення аптечних закладів. Гігієнічні вимоги до внутрішнього планування, опалення, вентиляції, внутрішнього оздоблення, устаткування. Постанова Кабінету Міністрів України №447 від 12.05.1997 року «Про впорядкування діяльності аптечних закладів та затвердження Правил роздрібної реалізації лікарських засобів для аптек з мінімальною площею». Створення оптимальних гігієнічних умов праці персоналу. Усунення внутрішньо аптечної мікробної контамінації персоналу та лікарських форм. Взаємозв'язок між приміщеннями за функціональним призначенням та технологічним процесом.</p>	2	
5	<p>Тема 5. Гігієна та фізіологія праці, значення для створення безпечних умов праці. Гігієна та фізіологія праці – визначення, мета, задачі, методи досліджень. Класифікація небезпечних і шкідливих виробничих чинників. Основні фізіологічні ознаки фізичної та розумової праці. Фізіологічні зміни, що відбуваються в органах і системах органів в людини при виконанні праці. Працездатність людини, динаміка і причини її зміни впродовж робочого дня. Фізіологічна суть втоми, існуючі теорії і сучасне розуміння механізму її виникнення. Шляхи попередження втоми. Методика розробки раціональних режимів праці та відпочинку.</p>	2	
6	<p>Тема 6. Умови праці та їх аналіз. Загальна характеристика умов праці. Гігієнічна класифікація умов праці. Вимоги до умов праці. Методика аналізу умов праці. Атестація та паспортизація робочих місць. Пільги та компенсації за несприятливі умови праці.</p>	2	2
7	<p>Тема 7. Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків фармацевтів. Психофізіологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. Фізичні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. Хімічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. Біологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я</p>	2	2

	фармацевтів.		
8	<p>Тема 8. Основи охорони праці у процесі виготовлення та реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення.</p> <p>Виробнича документація з охорони праці. Державний нагляд за фармацевтичним виробництвом. Державний санітарний нагляд за виробництвом. Техніка безпеки й особиста гігієна персоналу під час виробництва лікарських засобів. Вимоги до техніки безпеки та виробничої санітарії під час виготовлення лікарських засобів. Безпека праці під час виконання технологічних процесів. Вимоги до виробничих приміщень. Вимоги до технологічного обладнання. Вимоги до апаратів і посудин, які працюють під тиском. Безпека експлуатації парових і водогрійних котлів. Безпека експлуатації компресорних і холодильних установок. Безпека експлуатації балонів. Засоби індивідуального захисту.</p>	4	2
9	<p>Тема 9. Пожежна безпека як складова охорони праці у фармацевтичній галузі.</p> <p>Умови виникнення горючого середовища. Характеристики пожежовибухонебезпечності речовин і матеріалів. Оцінка вибухопожежонебезпечності об'єкта. Категорії приміщень за вибухопожежною небезпекою. Класифікація пожежо- та вибухонебезпечних зон. Класифікація будівельних матеріалів і конструкцій залежно від займання та вогнетривкості. Правила пожежної безпеки на фармацевтичних підприємствах. Засоби та методи гасіння пожеж. Вогнегасні речовини. Засоби первинного пожежогасіння. Інструкції з пожежної безпеки.</p>	4	
10	<p>Тема 10. Небезпечні інфекційні захворювання в роботі фармацевтичних працівників.</p> <p>Поняття про небезпечні інфекційні захворювання. ВІЛ та СНІД у практиці фармацевта. Можливі шляхи потрапляння біологічного матеріалу від ВІЛ-інфікованого. Поняття про «виробничу аварію» та екстрене звернення до Центру СНІДу/Інституту інфекційних захворювань. Основні положення Закону України «Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ) та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ», Наказів МОЗ України №955 від 05.11.2013 року «Порядок проведення екстреної пост контактної профілактики ВІЛінфекції у працівників при виконанні професійних обов'язків», №148 від 17.03.2015 року «Про затвердження Порядку підтвердження зв'язку зараження ВІЛ-інфекцією з виконанням працівником своїх професійних обов'язків» та ін. Вірусні гепатити, їх потенційна небезпека для фармацевтів. Профілактика інфікування вірусами гепатиту та імунопрофілактика при контакті із біологічними матеріалами</p>	4	2

	хворого на гепатит. Постанова Кабінету Міністрів України №637 від 29.04.2013 року «Про затвердження Державної цільової соціальної програми профілактики, діагностики та лікування вірусних гепатитів на період до 2016 року». Туберкульоз та його поширеність в Україні та світі. Потенційна професійна небезпека для медичних та фармацевтичних працівників.		
Всього		28	12

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Охорона праці та охорона праці в галузі» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.

Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці. Реферати: <ol style="list-style-type: none"> 1. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства щодо охорони праці. 2. Державне управління охороною праці. 3. Державна служба України з питань праці, її структура та функції. 4. Міжнародні документи та міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. 5. Охорона праці як невід'ємна складова соціальної відповідальності. 	8	10
2	Тема 2. Основи організації охорони праці персоналу в фармацевтичній галузі. Реферати: <ol style="list-style-type: none"> 1. Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. 2. Права і обов'язки працівників служби охорони праці. 3. Комісія з питань охорони праці, основні завдання та напрямки роботи. 4. Планування заходів з охорони праці. Облік і аналіз показників охорони праці. 5. Плани локалізації і ліквідації аварійних ситуацій й аварій. 	8	10
3	Тема 3. Гігієнічні вимоги до проектування та забудови аптечних закладів. Реферати:	8	10

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика закладів фармації. 2. Будівельні норми і правила проектування аптек. 3. Здійснення контролю за проектуванням. Вибір ділянки. 4. Санітарна експертиза нових будівельних та оздоблювальних матеріалів і конструкцій. 		
4	<p>Тема 4. Гігієнічні вимоги до внутрішнього планування, оздоблення та санітарнотехнічного забезпечення аптечних закладів.</p> <p>Реферати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правил роздрібної реалізації лікарських засобів для аптек з мінімальною площею». 2. Створення оптимальних гігієнічних умов праці персоналу. 3. Усунення внутрішньо аптечної мікробної контамінації персоналу та лікарських форм. 4. Взаємозв'язок між приміщеннями за функціональним призначенням та технологічним процесом. 	8	10
5	<p>Тема 5. Гігієна та фізіологія праці, значення для створення безпечних умов праці.</p> <p>Реферати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гігієна та фізіологія праці – визначення, мета, задачі, методи досліджень. 2. Класифікація небезпечних і шкідливих виробничих чинників. 3. Фізіологічні зміни, що відбуваються в органах і системах органів в людини при виконанні праці. 4. Працездатність людини, динаміка і причини її зміни впродовж робочого дня. 	8	10
6	<p>Тема 6. Умови праці та їх аналіз.</p> <p>Реферати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика умов праці. 2. Вимоги до умов праці. 3. Атестація та паспортизація робочих місць. 4. Пільги та компенсації за несприятливі умови праці. 	8	10
7	<p>Тема 7. Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків фармацевтів.</p> <p>Реферати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізичні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. 2. Хімічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. 3. Біологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я фармацевтів. 	8	10
8	<p>Тема 8. Основи охорони праці у процесі виготовлення та реалізації лікарських засобів і виробів медичного призначення.</p> <p>Реферати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний нагляд за фармацевтичним виробництвом. 2. Техніка безпеки й особиста гігієна персоналу під час виробництва лікарських засобів. 3. Вимоги до техніки безпеки та виробничої санітарії під час виготовлення лікарських засобів. 	8	10

	4. Безпека праці під час виконання технологічних процесів.		
9	Тема 9. Пожежна безпека як складова охорони праці у фармацевтичній галузі. Реферати: 1. Оцінка вибухопожежонебезпечності об'єкта. 2. Категорії приміщень за вибухопожежною безпекою. 3. Класифікація пожежо- та вибухонебезпечних зон. 4. Класифікація будівельних матеріалів і конструкцій залежно від займання та вогнетривкості. 5. Правила пожежної безпеки на фармацевтичних підприємствах.	8	10
10	Тема 10. Небезпечні інфекційні захворювання в роботі фармацевтичних працівників. Реферати: 1. Поняття про небезпечні інфекційні захворювання. ВІЛ та СНІД у практиці фармацевта. 2. Профілактика інфікування вірусами гепатиту та імунпрофілактика при контакті із біологічними матеріалами хворого на гепатит. 3. Потенційна професійна безпека для медичних та фармацевтичних працівників.	6	6
Всього		78	96

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення іспиту (заліку).	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, іспит (залік)
--	---

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

Денна форма навчання			
Поточний контроль			
Види роботи	Планові терміни	Форми контролю та звітності	Максимальний

	виконання		відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

Заочна форма навчання			
Поточний контроль			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи під час аудиторних занять			
1.1. Підготовка до аудиторних занять	Відповідно до розкладу	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час аудиторних занять	15
За виконання контрольних робіт (завдань)			
1.2. Підготовка контрольних робіт	-//-	Перевірка контрольних робіт (завдань)	15
Виконання завдань для самостійного опрацювання			

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	--/	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	--/	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів підсумкової оцінки			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Охорона праці в галузі: навчальний посібник / Масікевич Ю.Г., Жуковський О.М., Масікевич А.Ю., Візнюк І.Д. та ін. – Чернівці БДМУ, 2019 – 259 с.
2. Охорона праці в медичній галузі: навч.-метод. Посіб./ О.П. Яворовський, М.І. Веремей, В.І.Зенкіна та ін.- К.: ВСВ «Медицина», 2015.- 208с.
3. Гігієна праці: Підручник / Ю.І. Кундієв, О.П. Яворовський, А.М. Шевченко та ін.; за ред. акад. НАН України, НАМН України, проф. Ю.І. Кундієва, чл.-кор. НАМН України проф. О.П. Яворовського.- К.: ВСВ «Медицина», 2011.-904 с.
4. Охорона праці у медицині та фармації / Мороз В.М., Сергета І.В., Фещук Н.М., Олійник М.П. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 544 с.
5. Охорона праці у фармацевтичній галузі: навчальний посібник / О.В.Жуковіна, О.І.Зайцев, О.І.Жуковін, Г.А.Грецька – К.: Медицина, 2009. – 432 с.

Допоміжна

1. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Навч. посіб. / За ред. В.Ф. Москаленка, О.П. Яворовського.- К.: «Медицина», 2009.-176 с.
2. Навчально-методичні матеріали до практичних занять та самостійної роботи із охорони праці в галузі / Ю.Г. Масікевич, О.М. Жуковський, І.Д. Візнюк. - Електронний навчально-методичний посібник.- Чернівці: БДМУ, 2015.
3. Основи охорони праці та охорона праці в галузі (навчально-методичні матеріали до практичних занять) / [Ю.Г. Масікевич, І.Д. Візнюк, О.М. Жуковський та ін.]. Навчально-методичний посібник.- Чернівці: Мед університет, 2016.- 189 с

Електронні інформаційні ресурси:

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.

2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
5. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
6. Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи <http://www.mns.gov.ua/>.
7. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
8. Державна служба України з питань праці. Офіційний сайт. <http://www.dsp.gov.ua/>
9. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру <http://chronicl.chat.ru/>.
10. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.erriu.ukrtel.net/index.htm>.
11. <http://www.dsp.gov.ua>- Офіційний сайт Державної служби України з питань праці (Держпраці).
12. <http://www.social.org.ua>- Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
13. <http://www.iacis.ru> <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности трудаМОТ.
14. <http://www.nau.ua>- Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».